

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 467)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/605)

T.C.

*Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü*

4.8.1989

Sayı : K.K. Gn. Md. 07/101-2296/03565

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 21.7.1989 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ve gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GEREKÇE

Kültürel alanda işbirliği ve değişimler yoluyla kurulan temaların ülkeler arasında dostluk ve yakınlık bağlarını ne denli güçlendirdiği bilinmektedir.

Bu itibarla Türkiye, ortak bir tarihi ve kültürel mirası paylaştığı Macaristan ile bugüne kadar Kültürel Değişim Programları çerçevesinde yürütmüş olduğu dengeli kültürel işbirliği ilişkilerini daha da geliştirmek arzusundadır.

Farklı siyasî blok içinde yer almakla beraber, son yıllarda beliren açıklık politikası çerçevesinde Macaristan'ın ülkemiz ile bir Kültür Anlaşması akdetilmesi arzusunu izhar etmesi ve bunun Bakanlığımızca da uygun görülmesi üzerine, 5 Haziran 1989 tarihinde Macaristan Cumhurbaşkanı'nın ülkemize yaptığı resmî ziyaret sırasında sözkonusu Anlaşma imzalanmıştır.

Anlaşma ile, taraflar arasında yüksek öğrenim alanında bilgi, belge, uzman değişimi, karşılıklı burs tahsisi, kültür ve sanat alanında sanatçı, sergi, uzman değişimi, radyo ve televizyon kuruluşları arasında işbirliği, spor alanında temaslara yapılması öngörülmektedir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

22.5.1990

Esas No. : 1/605

Karar No. : 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonun 17.5.1990 tarihli birleşiminde Dışişleri, Kültür ve Millî Eğitim Bakanlığı temsilcilerinin iştirakiyle incelenip görülmüştür.

Ülkemiz ile ortak bir tarihi ve kültür mirasını paylaşan Macaristan ile imzalanan eğitim ve kültür alanındaki söz konusu anlaşma sayesinde iki ülkenin her alanda yakınlaşması daha da kolay olacaktır.

Ülkemizle Macaristan arasında yapılacak her türlü eğitim ve kültürel faaliyetlere hukukî bir temel kazandıracak anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu dair tasarı Komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna havale edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Kemal Karhan
İzmir
Üye
Mustafa Kızıoğlu
Afyon
Üye
Mehmet Ali Doğuşlu
Bingöl
Üye
Mehmet Fuat Erçetin
Edirne
Üye
Bülent Atasayan
Kocaeli

Sözcü
Hüseyin Aydın Arvası
Van
Üye
Rıza Yılmaz
Ankara
Üye
Aycan Çakıroğulları
Denizli
Üye
Adil Erdem Bayazıt
Kahramanmaraş
Üye
Mustafa Nazıkoğlu
Rize

Üye
Ali Şakir Ergin
Yozgat

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/605

Karar No. : 6

17.10.1990

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 19.9.1990 Tarihli İkinci Birleşiminde Dışışleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Taraf iki ülke arasında kültürel alanda işbirliğini geliştirme amacını taşıyan Tasarı, Komisyonumuzca; Macaristan Devletinin adından "Halk" kelimesinin çıkarılmış olması sebebiyle Başlık ve Birinci Madde de geçen "Macaristan Halk Cumhuriyeti" ibaresi "Macaristan Cumhuriyeti" şeklinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Adnan Tütkun
Amasya
Üye
Baki Durmaz
Afyon
Üye
Mehmet Sağdaç
Ankara
Üye
Öner Misti
Hatay
Üye
Abdulvahap Dizdaroğlu
Mardin

Başkanvekili
Mustafa Kalemlî
Kütahya
Üye
Omural Şeref Bozkurt
Ankara
Üye
Fethi Çelikbaş
Burdur
Üye
Ali Tanrıyar
İstanbul
Üye
Özer Gürbüz
Sinop

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Haziran 1989 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>T. Özal</i>	
Başbakan	
Devlet Bak. ve Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı
<i>A. Bozer</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>G. Tüner</i>	<i>C. Çiçek</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı V.
<i>İ. Çelebi</i>	<i>C. Çiçek</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>İ. Özarslan</i>	<i>S. Sert</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>E. Konukman</i>	<i>İ. Aştın</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i>	<i>İ. S. Giray</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>A. Aksu</i>	<i>A. M. Yılmaz</i>
Maliye ve Gümrük Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>E. Pakdemirli</i>	<i>A. Akyol</i>
Bayındırlık ve İskân Bakanı	Sağlık Bakanı V.
<i>C. Alıncaya</i>	<i>İ. Aştın</i>
Ulaştırma Bakanı	Tarım Orman ve Köyşleri Bakanı
<i>C. Tuncer</i>	<i>L. Kayalar</i>
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>İ. Aykut</i>	<i>Ş. Yürür</i>
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür Bakanı
<i>F. Kurt</i>	<i>N. K. Zeybek</i>
Turizm Bakanı	
<i>İ. Aküzüm</i>	

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Macaristan Halk Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Macaristan Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 5 Haziran 1989 Tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Cumhuriyeti Arasında Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşması'nın Onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MACARİSTAN HALK CUMHURİYETİ ARASINDA EĞİTİM VE KÜLTÜR ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak ifade edileceklerdir)

Ülkeleri arasındaki karşılıklı itimat ve dostane ilişkileri güçlendirmek arzusuyla;

Son yıllardaki ilişkilerde özellikle Kültürel Değişim Programının gerçekleştirilmesinde meydana gelen uygun gelişmeleri memnuniyetle not ederek;

Kültürel ilişkilerini güçlendirmek ve ülkeleri arasındaki eğitsel ve kültürel işbirliğinin geliştirilmesine yönelik gayretlere devam etmek arzusuyla;

Yukarıda kayıtlı alanlarla diğer alanlarda işbirliği ve değişimlerin Türk ve Macar halkları arasında karşılıklı daha iyi bilgi ve anlayışa katkıda bulunacağına inanarak;

1 Ağustos 1975 tarihinde Helsinki'de imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihai Senedi hükümlerini ve İzleme Toplantıları belgelerini dikkate almaya ve uygulamaya kararlı olarak;

Aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır :

MADDE 1

Akit Taraflar eğitim alanındaki ilişkilerini :

a) İki ülkedeki akademiler, araştırma enstitüleri ve yüksek öğrenim kuruluşları arasında işbirliğini ve değişimleri desteklemek ve geliştirmek;

b) Lisan ve edebiyat öğretimi dahil olmak üzere Türkiye'de Macar Etüdlerinin ve Macaristan'da Türk Etüdlerinin geliştirilmesini teşvik etmek ve kolaylaştırmak;

c) Fikir ve tecrübe teati etmek, ders, konferans vermek ve araştırma yapmak amacıyla üniversite profesörleri, konferansçılar, uzmanlar ve öğretmenlerin ziyaret ve değişimlerini teşvik etmek ve desteklemek;

d) Diğer ülkeden üniversite mezunlarına ve doktora öğrencilerine burslar vermek;

e) Öğretim metodları ve malzemeleri konularında değişim ve işbirliğini teşvik etmek ve kolaylaştırmak;

f) Diğer ülkenin doğru bir tanıtımının yapılması ve bu ülke hakkında daha şümulü bilgi edinilmesi amacıyla yayıncılar, kültür ve bilim uzmanları ve kuruluşları arasında işbirliğinin ve ders kitapları, referans kitapları ve diğer bilim eserlerinin değişimini teşvik etmek ve kolaylaştırmak;

g) Diplomaların bilimsel derece ve diğer akademik ünvanların karşılıklı olarak tanınması imkânlarının araştırılması amacıyla iki ülkenin uzmanları arasında işbirliği ve bilgi teatisini teşvik etmek ve kolaylaştırmak;

h) Türk - Macar Tarihçiler Ortak Komitesinin çalışmalarını kolaylaştırmak amacıyla tarihî etüdler alanında işbirliğini geliştirmek ve teşvik etmek;

Suretiyle daha da geliştireceklerdir.

MADDE 2

Âkit Taraflar edebiyat, müzik, sanat, sinemacılık, televizyon ve video, radyo ve yayıncılık, tiyatro, müzeler, kütüphaneler, arşivler alanlarında işbirliğini ve diğer kültürel faaliyetleri :

a) Fikir ve tecrübe değişiminde bulunmak üzere yazarların, bestekârların, artistlerin, film yapımcılarının ve kültürel ve yaratıcı faaliyetlerle meşgûl diğer kişilerin ziyaretlerini;

b) Artistik ve tarihî cisimlerin muhafazası ve restorasyonu ve tarihî yer ve abidelerin korunması alanlarında özel malzeme koleksiyonlarının ve bilgilerin teatisi amacıyla ziyaretleri;

c) Artislerin, tiyatro, müzik ve dans kumpanyalarının, orkestraların ve diğer artistik grupların, orkestra yöneticilerinin ve rejisörlerin ziyaretlerini;

d) Sanat, kültür, tarihî miras ve eğitim sergilerinin düzenlenmesini;

e) Diğer ülkenin edebiyat, sanat ve kültür eserlerinin, örneğin edebî eserler tercüman ve yazarlarının ziyaretleri ve yayıncıların toplantıları suretiyle tercüme edilmesini ve yayınlanmasını;

f) Ansiklopedilerde ve diğer malzemelerde iki ülkenin doğru tanıtılmasını sağlamak amacıyla ansiklopedi yayıncıları arasında temasları;

g) Gösteri sanatları alanında bir ülkenin artistlerinin ve şirketlerinin repertuarlarına diğer ülkenin bestecilerinin ve yazarlarının dramatik ve müzikal eserlerinin ithal edilmesini;

h) Film yapımcıları arasında temaslar, konulu, belgesel, bilimsel ve çizgi filmlerin değişimi, ortak film yapımı ve film festivallerine katılma dahil olmak üzere sinemacılık sanatı alanında işbirliğinin geliştirilmesini;

i) Kültürel yıldönümlerini ve diğer önemli olayları kutlamak amacıyla bir ülkede diğer ülkenin kültürel ve artistik gösteriler düzenlenmesini;

j) Müzeler, yayınevleri, kütüphaneler ve diğer kültür kuruluşları arasında kitap, yayın, makale ve bilgi teatisini;

desteklemek ve teşvik etmek suretiyle daha da geliştireceklerdir.

MADDE 3

Âkit Taraflar, işbu Anlaşma hükümleri çerçevesinde kabul eden ülkedeki arşivlere kütüphanelere ve müzelere bu kuruluşların nizamlarına uygun olarak, ziyaretçilerin girmelerini kolaylaştıracaklardır.

MADDE 4

Âkit Taraflar, gazetecilerin ve muhabirlerin değişimlerine ilâve olarak, iki ülkenin basın ajansları, basın birlikleri ve radyo ve televizyon kuruluşları, ile gazete ve dergi yayımcıları arasında işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE 5

Âkit Taraflar, spor kuruluşları arasında işbirliğini, sportif olaylara katılımı ve antrenör, spor teknisyeni ve hakem değişimini teşvik edeceklerdir.

MADDE 6

Âkit Taraflar, her iki ülkede düzenlenen seminerlere, festivallere, müsabakalara, konferanslara, sempozyumlara ve işbu Anlaşmanın kapsadığı alanlardaki toplantılara katılımı kolaylaştıracaklardır.

MADDE 7

Âkit Taraflar, işbu Anlaşmanın uygulanmasını teminen ellerinden gelen her türlü gayreti sarfedecekler ve bu amaçla belirli dönemler için faaliyet ve değişim programları yaparak bunların yürütülmesine ilişkin mali ve diğer hükümler üzerinde mutabakat sağlayacaklardır. Bunların içeriği Âkit Taraflar temsilcilerinin, her dönemin sona ermesinden önce yapacakları toplantılarda saptanacaktır. Görüşmeler dönüşümlü olarak her iki ülkede yapılacaktır.

MADDE 8

İşbu Anlaşmada öngörülen bütün faaliyetler, yapıldıkları Âkit Taraf ülkesinde yürürlükte olan kanun ve nizamlara uygun olacaktır.

MADDE 9

Âkit Taraflar, işbu Anlaşmada öngörülen program ve faaliyetlere hükümet ve hükümet dışı kuruluşların en geniş şekilde katılımını ve bu faaliyet ve programların işbu kuruluşlarca desteklenmesini; ayrıca programlar için hükümet ve hükümet dışı kuruluşlarca doğrudan bağların kurulmasını teşvik edeceklerdir. Bu tür bağlar karşılıklı yararlı faaliyetler için protokoller akdedilmesini de ihtiva edebilir.

MADDE 10

(1) Âkit Taraflar, son bildirim tarihinde yürürlüğe girecek olan işbu Anlaşmanın yürürlüğe girebilmesi için kendi ülkelerinde geçerli hukukî formalitelerin tamamlandığını diplomatik yoldan birbirlerine bildireceklerdir.

(2) İşbu Anlaşma 5 yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve Âkit Taraflardan herhangi birisi sürenin bitiminden altı ay önce diğer Tarafa sürenin bitimine dair yazılı bir ihbarda bulunmadıkça yürürlükte kalmaya devam edecektir.

Ankara'da, 1989 yılının Haziran ayının 5. günü, Türkçe, Macarca ve İngilizce dillerde, bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, ikişer nüsha halinde imzalanmıştır. Anlaşmazlık halinde İngilizce metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

MACAR HALK CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA